

Робота без бар'єрів: рівні умови для працевлаштування, навчання та ведення бізнесу

Однією з важливих складових створення безбар'єрного середовища є економічна рівність громадян, яка передбачає наявність однакових умов та можливостей, зокрема – для побудови кар'єри, працевлаштування, професійного навчання, ведення бізнесу незалежно від віку, статі, сімейного стану чи стану здоров'я людини.

Саме економічна безбар'єрність визначена одним із стратегічних напрямів цього року у плані заходів з реалізації Національної стратегії із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року.

З метою стимулювання розвитку цих процесів та розбудови безбар'єрного середовища в Україні Державною службою зайнятості реалізується низка програм.

Однією з найбільш популярних є програма «Власна справа», яка діє в рамках урядового проєкту «Робота з липня 2022 року». За програмою бажаючі можуть отримати мікрогрант на створення або розвиток вже діючого бізнесу у сумі від 50 до 250 тисяч гривень.

З початку дії цієї програми українці отримали вже 14,5 тисяч мікрогрантів, що передбачає створення більше 32 тисяч нових робочих місць. З початку цього року прийняті позитивні рішення про надання мікрогрантів отримали 2,2 тис. громадян на суму 535 млн гривень, передбачається створення 4,6 тис. нових робочих місць. Всього у 2024 році заплановано надання грантів за програмою «Власна справа» на суму близько 3 млрд грн.

Серед учасників програми є чимало осіб з інвалідністю. Так, ФОП Половко Юрій Іванович з м. Ужгород грантові кошти спрямував на розвиток власного СТО «23», ФОП Калітай Анастасія з м. Запоріжжя отримала грант та відкрила магазин «Мрія кондитера».

Ще одна грантова програма «Грант для ветеранів та їх подружжя» діє з квітня 2023 року. Заявку на отримання гранту можуть подавати учасники бойових дій, особи з інвалідністю внаслідок війни та члени їх сімей. У рамках цієї програми можна розраховувати на такі грантові суми:

- до 250 тис. грн – за умови створення одного робочого місця;
- від 250 до 500 тис. грн – за умови створення двох робочих місць;
- від 500 до 1 млн грн може отримати учасник бойових дій або особа з інвалідністю внаслідок війни, зареєстрований як фізична особа-підприємець протягом 36 місяців до дати подачі документів, за умови створення чотирьох нових робочих місць.

Протягом 2023 року позитивні рішення про надання грантів отримали 216 ветеранів або один із подружжя на суму 87 млн гривень, завдяки

чому планується створення 441 нового робочого місця. З початку 2024 року вже прийнято позитивні рішення про надання грантів 180 одержувачам на суму 87 млн гривень, передбачається створення 382 нових робочих місць. Всього у планах служби зайнятості на 2024 рік - надати грантів за цією програмою на сумму 200 млн грн.

Для забезпечення безбар'єрного простору заявку на участь у грантових програмах разом з бізнес-планом можна подати через Портал Дія.

Зауважимо, що основною умовою отримання грантових коштів є створення нових робочих місць. Повернення отриманих коштів здійснюється протягом трьох років шляхом сплати податків і зборів, передусім за працевлаштованих на нові робочі місця працівників.

Ще одним із популярних проєктів служби зайнятості є надання ваучера на навчання. Це документ, що дає змогу окремим категорія громадян безоплатно підвищити кваліфікацію або отримати нову професію за затвердженим Міністерством економіки переліком зі 124 професій та спеціальностей, для навчання за якими може бути виданий ваучер. Вартість ваучера не може перевищувати 10-кратного розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб (на сьогодні це більше 30 тис. грн). Така можливість надається громадянам, які не зареєстровані в службі зайнятості як безробітні, мають професійно-технічну чи вищу освіту. Подати заявку на отримання ваучера можна онлайн або в паперовому вигляді.

Протягом 2023 року ваучер на навчання отримали 18 тис. українців та українок, з початку 2024 року – вже 6 тисяч.

З осені минулого року почала діяти програма з надання роботодавцям компенсації витрат за облаштування робочого місця для осіб з інвалідністю. Відповідно до її умов роботодавець, який працевлаштував особу з інвалідністю, може отримати компенсацію за облаштування для неї робочого місця. За працевлаштовану людину з 1 групою інвалідності — до 106,5 тис. грн, з 2 групою інвалідності — до 71 тис. грн.

Перший віцепрем'єр-міністр України - Міністр економіки Юлія Свириденко неодноразово зазначала, що для усунення бар'єрів на робочому місці Міністерство економіки України запустило програму надання компенсації роботодавцям за облаштування робочих місць для людей з інвалідністю. Підприємці можуть отримати від держави до 106 тис. грн за придбані для своїх працівників спеціальні меблі, обладнання, пристрої, щоб вони могли комфортно працювати.

Серед роботодавців, які вже отримали такі компенсації, є й приватні підприємці, й представники середнього бізнесу, й великі підприємства та організації різних галузей. Для прикладу: ТОВ «Крафтовий молочар» (Волинська обл.) - займається виробництвом сиру, ФОП Бордзихівська Ганна Савівна (Вінницька обл.) - торгівлею, ФГ «Елла-2015» (Чернівецька обл.) - рослинництвом. Стоматологічна клініка «City Dental» (м. Кропивницький) -

надає медичні послуги, Гадяцький вентиляторний завод “Горизонт” (Полтавська обл.) - працює у сфері машинобудування, ТОВ «Агентська служба «СЛОВ’ЯНСЬКА» (Донецька обл.) - здійснює пасажирські перевезення, ТОВ “Шериф-Пульт 017” (м. Київ) - надає охоронні послуги тощо.

У 2024 році у рамках цієї програми заплановано здійснити виплату компенсацій роботодавцям за облаштування 10 тис. нових робочих місць для осіб з інвалідністю.

Також роботодавці від служби зайнятості можуть отримати компенсацію за працевлаштування внутрішньо переміщених осіб під час дії воєнного стану. Така компенсація надається у розмірі мінімальної зарплати за кожного працевлаштованого ВПО. Наразі ця сума становить 7100 гривень на місяць за повністю виконану місячну (годинну) норму праці, а з 1 квітня - 8 тисяч гривень. Максимальна тривалість виплати компенсації – 3 місяці з дня працевлаштування ВПО, а у випадку працевлаштування внутрішньо переміщеної особи з інвалідністю – 6 місяців.

За цією програмою протягом 2023 року було працевлаштовано понад 14 тисяч внутрішніх переселенців. З початку цього року вже працевлаштовано 2,7 тисяч ВПО, з них - 98 осіб з інвалідністю. У планах - працевлаштування 15 тисяч ВПО.

З метою розбудови безбар’єрного простору спільними зусиллями Мінекономіки, служби зайнятості та шести повідних сайтів з пошуку роботи (work.ua, robota.ua, novarobota.ua, ua.jooble.org, grc.ua, pidbir.com) минулого року було створено “Єдиний портал вакансій”, на якому щодня нараховується близько 200 тисяч пропозицій роботи. База вакансій оновлюється онлайн.

Окрім того, бажаючі можуть здійснити оформлення підписки на актуальні вакансії порталу через боти у Telegram та Viber.

На офіційному сайті служби зайнятості шукачі роботи можуть створити персональний кабінет, завантажити своє резюме, а фахівці служби будуть підбирати підходящі вакансії, які теж можна переглянути через кабінет.

Служба зайнятості постійно працює над розширенням спектру своїх послуг, більшість яких можна отримати онлайн.

У службі зайнятості активно діє “контакт-центр”, куди можна не тільки зателефонувати за номером 0800 600 288, але й поставити питання через бот у Telegram або Facebook Messenger. Відповіді надаються фахівцями через особисті повідомлення в онлайн-режимі.

Довідково. Національна стратегія із створення безбар’єрного простору в Україні реалізується за ініціативи першої леді України Олени Зеленської. Вона передбачає заходи для усунення перепон у різних сферах життя, посилення можливостей та забезпечення рівних прав для всіх українців.

Джерело: [Державний центр зайнятості](#)